

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

*Ārlietu komiteja
Attīstības komiteja
Cilvēktiesību apakškomiteja*

28.9.2010

PAZIŅOJUMS DEPUTĀTIEM

Temats: 2010. GADA SAHAROVA BALVA PAR DOMAS BRĪVĪBU

Šim paziņojumam pievienots saraksts, kur alfabēta secībā norādīti 2010. gada Saharova balvas par domas brīvību kandidāti, kurus saskaņā ar Saharova balvas statūtiem ir izvirzījuši vismaz 40 Eiropas Parlamenta deputāti vai kāda politiskā grupa, kā arī sekretariāta saņemtie pamatojumi un kandidātu biogrāfijas.

ĀRPOLITIKAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS

CM832022LV.doc

PE448.983v01-00

LV

Ārējais tulkojums

LV

2010. GADA SAHAROVA BALVA PAR DOMAS BRĪVĪBU
Politisko grupu un atsevišķu deputātu izvirzītie kandidāti
alfabēta secībā

Kandidāts	Darbība	Izvirzīja
„ACCESS”	Sabiedriska organizācija, kas palīdz nodrošināt cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību un saziņu tiešsaistē. Tās sniegtā tehniskā palīdzība nodrošina piekļuvi represīvu režīmu cenzētai informācijai.	Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa
Haytham al-Maleh	Ievērojamais Sīrijas jurists cilvēktiesību jautājumos un aktīvis 2010. gada 4. jūlijā tika notiesāts ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem. Starptautiskās pilsoniskās sabiedrības organizāciju rīkotās tiesas procesa uzraudzības misijas savos ziņojumos skaidri liecināja, ka, izskatot <i>Haytham al-Maleh</i> lietu, nav ievēroti taisnīgas tiesvedības starptautiskie standarti.	<i>Heidi Hautala</i> un vēl 44 deputāti
„REAKING THE SILENCE”	Izraēlas Aizsardzības armijas karavīru un veterānu dibināta nevalstiska organizācija (NVO), kas apkopo un publicē karavīru sniegtās liecības par militāro dienestu Rietumkrastā, Gazas joslā un Austrumjeruzalemē otrās palestīniešu sacelšanās laikā, tādējādi sniedzot iespēju dienestā esošajiem karavīriem un rezervistiem konfidencialā veidā dalīties ar pieredzi, kas gūta Izraēlas okupētajās teritorijās.	Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa un Eiropas Apvienotā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālā grupa
Guillermo Fariñas	Kubietis, psiholoģijas doktors, neatkarīgais žurnālists un politiskais disidents, kas vairāku gadu laikā, protestējot pret dažādām Kubā valdošā režīma izpausmes formām, pieteicis 23 bada streikus. Viņš paziņojis, ka ir gatavs mirt cīņā pret cenzūru Kubā.	Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) grupa un Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa, un <i>Edvard Kožušnik</i> , un vēl 91 deputāts
Aminetu Haidar	Sahravi cilvēktiesību aizstāve un politiskā aktīviste, kas vada cīņu par Rietumsahāras neatkarību. Cīņā par Rietumsahāras neatkarību viņa izmanto nevardarbīgas metodes, tostarp bada streikus, tāpēc dažkārt viņu mēdz dēvēt par „Sahravi Gandiju”.	<i>Norbert Neuser</i> , <i>Willy Meyer</i> , <i>Raül Romeva i Rueda</i> un vēl 40 deputāti

<p><i>Dawit Isaak</i></p>	<p>Eritrejiešu žurnālists, rakstnieks un dramaturgs, politiskais ieslodzītais, kurš kopš 2001. gada tiek turēts cietumā ārkārtīgi necilvēcīgos apstākļos. Eiropas Parlaments vairākkārt pieprasījis viņa tūlītēju atbrīvošanu.</p>	<p><i>Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen un Lena Ek, kā arī vēl 37 deputāti</i></p>
<p><i>Birtukan Mideksa</i></p>	<p>Etiopiešu politiķe, bijusī tiesnese, opozīcijas partijas „Apvienība par demokrātiju un taisnīgumu” (<i>Unity for Democracy and Justice — UDJ</i>) vadītāja. 2008. gada 8. decembrī pēc atkārtota aresta viņai piesprieda mūža ieslodzījumu. Viņa atklāti atzina, ka turpinās „nevardarbīgu cīņu par demokrātiju, cilvēktiesību ievērošanu un tiesiskumu” Etiopijā.</p>	<p>Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa</p>
<p><i>Tēvs Thadeus, Nguyen Van Ly</i></p>	<p>Vjetnamiešu garīdznieks un vadošais cilvēktiesību aizstāvības aktīvists, kas ar nevardarbīgām metodēm cenšas sasniegt izvirzīto mērķi — cilvēktiesību vispārīgu atzīšanu un ievērošanu.</p>	<p>Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa</p>
<p><i>„OPEN DOORS”</i></p>	<p>Nekonfesionāla kristīgā misija, kas atbalsta vajātus kristiešu minoritātes pārstāvjus, jo šīs reliģiskās minoritātes pārstāvji tiek vajāti visbiežāk. Patlaban šī organizācija, rīkojot dažādus atbalsta pasākumus, aktīvi darbojas vairāk nekā 45 valstīs.</p>	<p>Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa</p>

Eiropas Liberālu un demokrātu apvienības grupas izvirzītais kandidāts

Piekļuve internetam, ietverot kā tiesības, tā arī tiesību īstenošanas iespējas, strauji kļūst par vienu no mūsdienu vissvarīgākajiem cilvēktiesību jautājumiem. Sabiedriskā organizācija „Access” palīdz nodrošināt cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību un saziņu tiešsaistē. Tās sniegtā tehniskā palīdzība nodrošina piekļuvi represīvu režīmu cenzētai informācijai.

Šī organizācija dibināta 2009. gadā pēc vēlēšanām Irānā notikušo represiju laikā, kad „Access”, sniedzot vērtīgu tehnisko atbalstu, palīdzēja Irānas demokrātijas kustībai piekļūt internetam. Tā kā miljoniem cilvēku apstrīdēja vēlēšanu rezultātus, aktīvisti izveidoja savu digitālo tiešsaistes tīklu, lai ieinteresētās personas brīvi varētu piekļūt *Facebook*, *Twitter* un neatkarīgiem emuāriem, kā arī lietot e-pastu. Vēlāk aktīvisti, kas visā pasaulē darbojās digitālajā tiešsaistes tīklā, apvienojās organizācijā „Access”. Pateicoties „Access” darbībai, ir kļuvuši pieejami tūkstošiem videomateriālu un ierakstu, kuros pausts protests pret cilvēktiesību pārkāpumiem (šie materiāli skatīti vairāk nekā 5 miljonus reižu); ne vien simtiem un tūkstošiem cilvēktiesību aizstāvju, bet arī pārējiem sabiedrības locekļiem ir radīta droša piekļuve ugunskārtā aizsargātām svarīgām tīmekļa lapām; neraugoties uz pastāvīgajiem valdošā režīma un hakeru uzbrukumiem, tiesību aizsardzības organizācijām nodrošināta iespēja darboties tiešsaistē. „Access” darbība vērsta uz to, lai visā pasaulē nodrošinātu piekļuvi internetam, aizsargātu cilvēktiesības un veicinātu to ievērošanu.

<http://www.accessnow.org/>

Heidi Hautala un vēl 44 deputātu izvirzītais kandidāts

2010. gada Saharova balvai izvirzīts Haytham al-Maleh, Sīrijas jurists cilvēktiesību jautājumos

Gadu pēc rezolūcijas pieņemšanas Sīrijas jurista *Muhammad al-Hassani* lietā, kurš patvaļīgi tika arestēts un turēts apcietinājumā bez tiesībām sazināties ar ārpusauli, Eiropas Parlaments 2010. gada 9. septembrī pieņēma rezolūciju par cilvēktiesībām Sīrijā, īpašu uzmanību veltot astoņdesmitgadīgā cilvēktiesību jurista *Haytham al-Maleh* lietai.

Vispārējā izlūkdieneista darbinieki 2009. gada 14. oktobrī patvaļīgi arestēja *Haytham al-Maleh* un turēja apcietinājumā pilnīgā izolācijā līdz 2009. gada 20. oktobrim, kad viņu nopratināja armijas prokurors un viņa lietu izskatīja Damaskas Otrajā kara tribunālā, lai gan kara tribunāli nav pilnvaroti izskatīt civiliedzīvotāju lietas. Šis arests notika laikā, kad ES dalībvalstīm vajadzēja parakstīt Asociācijas nolīgumu ar Sīriju, kurā būtiska nozīme piešķirta cilvēktiesību ievērošanai.

2010. gada 4. jūlijā *Haytham al-Maleh* saskaņā ar Sīrijas Kriminālkodeksa 285. un 286. pantu tika notiesāts ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem par „nepatiesu un pārspīlētu ziņu izplatīšanu, kas aizskar nacionālās jūtas”. Šis apsūdzības ierosināja *Haytham al-Maleh* intervijas plašsaziņas līdzekļos, kurās viņš negatīvi vērtē to, ka Sīrijā vēl aizvien spēkā ir ārkārtas likumi, kā arī Sīrijas iestāžu pastāvīgo iejaukšanos tiesu sistēmas darbībā. Starptautiskās pilsoniskās sabiedrības organizāciju rīkotās tiesas procesa uzraudzības misijas savos ziņojumos skaidri liecināja, ka, izskatot *Haytham al-Maleh* lietu, nav ievēroti taisnīgas tiesas starptautiskie standarti.

Vasarā krasi pasliktinājās *Haytham al-Maleh* veselības stāvoklis. Lai gan viņam ir artrīts, diabēts un vairogdziedzera problēmas, viņam ir liegta regulāra medicīniskā aprūpe.

Sīrijā ievērojamā cilvēktiesību jurista *Haytham al-Maleh* notiesāšana paver ceļu cilvēktiesību juristu un aizstāvju pastāvīgām vajāšanām. Tas ir nopietns brīdinājums juristiem, kuri atbalsta tiesiskumu un kuriem katru dienu nākas sastapties ar ierobežojumiem, ko paredz 1963. gadā pieņemtie ārkārtas likumi.

Pēc Sīrijas puses pieprasījuma tika atlikta ES un Sīrijas Asociācijas nolīguma parakstīšana. 2009. gada oktobrī Padome pilnvaroja Komisiju noskaidrot situāciju un rast iespēju parakstīt šo nolīgumu. Parlaments 2010. gada septembra rezolūcijā uzsvēra, ka Sīrijā pasliktinās situācija cilvēktiesību jomā, regulāri tiek apspiesti juristi un cilvēktiesību aizstāvji, un pieprasīja izstrādāt konkrētu mehānismu, lai varētu sākt Sīrijas un Eiropas līgumslēdzēju diskusijas par tiem konkrētiem uzlabojumiem cilvēktiesību un demokrātijas jomā, ko ES sagaida no Sīrijas iestādēm.

2010. gada Saharova balvas piešķiršana *Haytham al-Maleh* varētu būt nozīmīgs atbalsts tiem cilvēkiem, kas Sīrijā aizstāv cilvēktiesības un veicina demokrātiskas reformas, un varētu būt svarīgs vēstījums ES, kam ir jānodrošina saskaņota un efektīva ārpolitika cilvēktiesību ievērošanas un veicināšanas ziņā.

Rebecca Harms un Daniel Cohn-Bendit Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupas vārdā izvirzītais kandidāts

„Breaking the Silence”

Organizācija un tās darbība

„*Breaking the Silence*” (Pietiek klusēt!) ir Izraēlas Aizsardzības armijas karavīru un veterānu dibināta nevalstiska organizācija (NVO), kas apkopo un publicē karavīru sniegtās liecības par militāro dienestu Rietumkrastā, Gazas joslā un Austrumjeruzalemē otrās palestīniešu sacelšanās laikā.

Sabiedrībā, kura tiecas ignorēt okupācijas radīto netaisnību un represijas, organizācija „*Breaking the Silence*” veic ārkārtīgi svarīgu darbu. Šī organizācija pievērš uzmanību tām izpausmēm, kuras Izraēlas sabiedrība „turpina izlikties neredzam, noliedzot to, kas notiek tās vārdā”. „*Breaking the Silence*” darbība vērsta uz to, lai Izraēlas sabiedrība no karavīriem uzzinātu patiesību par Izraēlas okupāciju un ierosinātu diskusijas par ilgstošas okupācijas sekām ne vien Palestīnas iedzīvotāju vidū, bet arī Izraēlas sabiedrībā.

Kopš 2004. gada „*Breaking the Silence*” ir apkopojusi vairāk kā 650 karavīru liecības, kuri dienējuši šajās teritorijās kopš otrās palestīniešu sacelšanās sākuma. Organizācija „*Breaking the Silence*” rīko arī ekskursijas uz *South Mount* Hebronas ciematiem, lai Izraēlas jauniešiem, politiķiem, žurnālistiem, ārvalstu diplomātiem un plašai sabiedrībai sniegtu vienreizēju iespēju pašiem pārliecināties par drausmīgo situāciju šajā reģionā.

Organizācijas biedri rūpīgi pārbauda katra publicēšanai paredzētā stāsta ticamību. Katram stāstam ir vajadzīgi divi aculiecinieki, veicot izmeklēšanu, tiek ierakstītas sarunas ar citiem karavīriem, tās palīdz pārbaudīt „*B'Tselem*” un citas organizācijas. Pietiekamu pierādījumu trūkuma dēļ daudzi stāsti nav publicēti.

Draudi „Breaking the Silence” un problēmas

Lai gan „*Breaking the Silence*” guvusi plašu atbalstu Izraēlā un ārzemēs, vēl ir sastopami šīs organizācijas pretinieki, kas aizvien biežāk ar iebiedēšanas paņēmieniem mēģina likvidēt un apklusināt šo organizāciju. Tiek arestēti organizācijas biedri, organizēti uzbrukumi ekskursiju laikā, armija mēģina novērst ekskursiju rīkošanu, „*Breaking the Silence*” tiek publiski

apmelota, un ir mēģināts pārtraukt tās finansēšanu.

Aizturēšana un aresti. Izraēlas policijas aizturētie „*Breaking the Silence*” organizācijas biedri bieži tiek turēti apcietinājumā *Kiryat Araba* apmetnē Hebronas tuvumā. Aizturēšanas iemesli ir dažādi: miera traucējumi, bailes no uzbrukumiem apmetnes iedzīvotājiem, iedzīvotāju nepatiesas sūdzības. Neviena no šīm sūdzībām nekad nav izrādījusies patiesa, un pret „*Breaking the Silence*” nekad nav izvirzītas nekādas apsūdzības¹.

Apmetnes iedzīvotāju uzbrukumi un armijas mēģinājumi novērst ekskursiju rīkošanu. Hebronas apmetnes iedzīvotāji pastāvīgi apdraud ekskursantus, un šie uzbrukumi kļūst aizvien vardarbīgāki. Neraugoties uz daudzajām Izraēlas policijai iesniegtajām sūdzībām, nav veltītas pietiekamas pūles šo uzbrukumu novēršanai. Izraēlas aizsardzības armija tā vietā, lai novērstu apmetnes iedzīvotāju vardarbīgo rīcību, vairākkārt ir mēģinājusi novērst ekskursiju rīkošanu. Šo situāciju vēl vairāk pasliktina armijas komandieru publiskie paziņojumi plašsaziņas līdzekļos, ka cilvēktiesību aizsardzības organizāciju biedri, un jo īpaši „*Breaking the Silence*” biedri, ir atbildīgi par vardarbību šajā reģionā. Šādi paziņojumi dod apmetnes iedzīvotājiem likumīgas tiesības vajāt un apdraudēt aktīvistus. Patlaban „*Breaking the Silence*” saņēmusi atteikumu rīkot trešo daļu pieprasīto ekskursiju, ekskursiju laikā apmetnes iedzīvotāji apdraud un fiziski ietekmē ekskursantus, kā arī iesniedz nepamatotas sūdzības policijai par organizācijas „*Breaking the Silence*” darbību. Pašlaik ir izdota armijas pavēle neļaut „*Breaking the Silence*” biedriem ieiet Patriarhu kapenēs Hebronā.

Publiska apmelošana un mēģinājumi pārtraukt finansēšanu. Jau kopš „*Breaking the Silence*” dibināšanas ar apmelojumu palīdzību vairākkārt ir mēģināts mazināt uzticēšanos šai organizācijai. Publiskā ķengāšanās saasinājās pēc tam, kad tika publicētas karavīru liecības par operāciju „*Cast Lead*” (Lietais svins) Gazas joslā. Izraēlas premjerministrs *Benjamin Netanyahu* publiski nosodīja „*Breaking the Silence*”², un Izraēlas Ārlietu ministrija mēģināja pārliecināt ārvalstu valdības apturēt šīs organizācijas finansēšanu³. Tajā pašā laikā pret „*Breaking the Silence*” nostājās daudzi sabiedrībā pazīstami cilvēki, tostarp divi ievērojami Izraēlas armijas radio sarunu šova viesi, kas mudināja klausītājus „salauzt „*Breaking the Silence*” kaulus”⁴.

¹ <http://www.frontlinedefenders.org/node/1570>

² <http://www.haaretz.com/print-edition/news/pm-slams-breaking-the-silence-1.282675>

³ http://www.dutchnews.nl/news/archives/2009/07/israel_wants_clarity_on_human.php

⁴ <http://www.nif.org/issue-areas/stories/nif-protests-public-army.html>

Lothar Bisky Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas vārdā izvirzītais kandidāts

„*Breaking the Silence*”

„*Breaking The Silence*” („*BTS*”) ir Izraēlas nevalstiskā organizācija (NVO). To dibināja Izraēlas Aizsardzības armijas (IAA) karavīri un veterāni, kuri vāc un sniedz liecības par savu militāro dienestu Rietumkrastā, Gazas joslā un Austrumjeruzalemē palestīniešu otrās sacelšanās laikā, veidojot platformu, kur dienējošie un no dienesta atbrīvotie Izraēlas karavīri un rezervisti var konfidenciali atklāt Izraēlas okupētajās teritorijās piedzīvoto.

Šīs organizācijas oficiālā misija ir dot iespēju izteikties tiem IAA karavīriem, kuri atgriežas civilajā dzīvē Izraēlā un saprot, ka „realitāte okupētajās teritorijās atšķiras no klusuma, kas valda mājās”.

Organizācija „*Breaking the Silence*” tika dibināta 2004. gadā, un tā apkopo karavīru liecības un publicē karavīru viedokļus, lai „parādītu Izraēlas sabiedrībai reālo situāciju” un atklātu patiesību par „nodarījumiem pret palestīniešiem, par laupīšanām un īpašuma sagraušanu”, par ko zaldāti ir labi informēti.

Šīs organizācijas tīmekļa vietnē tiek publicēti rakstiski ziņojumi un videoieraksti. „*Breaking the Silence*” 2009. gada 15. jūlijā izdeva jaunu brošūru „Karavīru liecības par operāciju „*Cast Lead*” („Lietais svins”); Gaza, 2009. gads”, un nesen tā izdeva arī brošūru, kurā apkopotas dienējušo sieviešu liecības. Šīs grupas biedri ir uzstājušies visā Izraēlā, Rietumeiropā un Amerikas Savienotajās Valstīs. „*Breaking the Silence*” organizē Izraēlas iedzīvotājiem braucienus uz Hebronu.

Izraēlas valdība neļauj organizācijai „*Breaking the Silence*” izmantot starptautisko valdību finansējumu. Tā skaidri iebilda pret finansējumu, ko piedāvāja Lielbritānijas, Nīderlandes un Spānijas NVO, „kuru darbības ir skaidri vērstas pret valdību”.

Izraēlas vēstnieks Nīderlandē sacīja, ka Izraēla ir demokrātiska valsts un ka šādi līdzekļi būtu jāizmanto vietās, kur nepastāv demokrātija. Viņš sacīja, ka „*Breaking the Silence*” ir „legāla un likumīga organizācija”, taču pieņemt Nīderlandes valdības finansējumu būtu neapdomīgi, „ņemot vērā politisko jutīgumu”.

Joseph Daul, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaime Mayor Oreja, Jacek Saryusz-Wolski, Jarosław Leszek Wałęsa un Francisco José Millán Mon Eiropas Tautas partijas grupas (Kristīgie demokrāti) vārdā izvirzītais kandidāts

„Guillermo Fariñas visu to cilvēku vārdā, kuri cīnās par brīvību un cilvēktiesībām Kubā”

Guillermo Fariñas ir 48 gadus vecs bijušais karavīrs, kurš kļuvis par Kubas „disidentu”. Opozīcijai viņš pievienojas 1989. gadā pēc tam, kad ir zaudējis savu jauno komunistu apliecību. Pēc profesijas būdams psihologs un žurnālists, viņš izveido savu neatkarīgās preses aģentūru „*Cubanacan Press*”, kuras galvenais mērķis ir informēt pārējo pasauli par politiskajiem likumiem Kubā. Tomēr velti, jo pašlaik aģentūra ir slēgta un pārtraukusi publicēšanas darbus. Tā kā rīkot demonstrācijas ir aizliegts, 2006. gadā viņš uzsāk bada streiku, lai protestētu pret cenzūru kibertelpā un pieprasītu visiem cilvēkiem nodrošināt piekļuvi brīvam internetam. Par to viņš 2006. gadā saņem organizācijas „Reportieri bez robežām” balvu par vārda brīvību internetā.

Atbalstot atteikšanos pielietot spēku un uzdrīkstoties atmaskot Kastro režīmu, *Guillermo Fariñas* ir kļuvis par personību, kas pārstāv cīņu pret politisko pretinieku ieslodzīšanu. Viņš pats 11 ar pusi gadu ir pavadījis cietumā, bet Kubas režīms, kļūstot aizvien bargāks, neietekmēs ne viņa apņēmību, ne humānismu. Tāpat kā citi pirms viņa, *Guillermo Fariñas* kā protestu izvēlas badošanos, lai mainītu sabiedrības viedokli par brīvības situāciju savā valstī un tādējādi sniegtu cerību desmitiem ieslodzīto žurnālistu vai cīnītāju.

2010. gada 24. februārī *Guillermo Fariñas* uzsāk savu 23. badošanos; tas notiek nākamajā dienā pēc uzskatu dēļ ieslodzītā *Orlando Zapato Tamayo* strīdīgā nāves gadījuma — ko tobrīd atklāja Eiropas Parlaments — pēc gandrīz trīs mēnešus ilga bada streika. Viņš pieprasa 26 slimu politiskajiem ieslodzītiem atbrīvošanu un atklāj Kubas režīma noliegumu attiecībā uz cilvēktiesību pārkāpumiem. *Guillermo Fariñas* badošanās beidzas pēc 135 dienām — 2010. gada 8. jūlijā, viņa veselības stāvoklim kļūstot aizvien satraucošākam, pēc Kubas katoļu baznīcas paziņojuma par 52 ieslodzīto atbrīvošanu četru mēnešu laikā.

Tādējādi *Guillermo Fariñas* cīņa bija un joprojām ir uzskatāma par paraugu visiem brīvības un demokrātijas aizstāvjiem.

Eiropas Konservatīvo un reformistu grupas

un

Edvard Kožušnik, un vēl 91 personas izvirzītais kandidāts

Guillermo Fariñas

Guillermo Fariñas ir filozofijas zinātņu doktors no Kubas, neatkarīgais žurnālists un Kubas politiskais disidents. Pēdējos gados viņš ir organizējis 23 badastreikus, protestēdams pret dažādiem Kubas režīma aspektiem. Viņš sacīja, ka viņš ir gatavs mirt cīņā pret cenzūru Kubā. Nesen viņš beidza 4 mēnešus ilgu badastreiku, pieprasot atbrīvot 52 opozīcijas aktīvistus, kuri sliktā veselības stāvoklī tika turēti ieslodzījumā. Ārsti sacīja, ka *G. Fariñas* bija tuvu nāvei.

Kāpēc EP viņu atbalstīt:

- *G. Fariñas* ir īsts simbols cīņā par vārda brīvību un demokrātiju;
- viņš ir gatavs mirt šo morāles principu vārdā;
- tā ir iespēja ES dot skaidru zīmi Kubas režīmam, ka ES Kopējā nostāja* netiks mainīta, ja netiks īstenoti reāli pasākumi, lai atceltu totalitāro režīmu (pretēji pašreizējai sociālistiskās valdības politikajai nostājai Spānijā).

* ES 1996. gada politika paredz, ka, lai normalizētu attiecības ar Kubu, ir jāuzlabo situācija cilvēktiesību un demokrātijas jomā.

**Norbert Neuser, Willy Meyer, Raiül Romeva i Rueda un vēl 40 personu
izvirzītā kandidāte**

Aminetu Haidar

Aminetu Haidar (Ajuna, 1967) ir ievērojama Rietumsahāras cilvēktiesību aizstāve un Rietumsahāras neatkarības aktīviste. Viņa ir CODESA (Rietumsahāras Cilvēktiesību aizstāvju kolektīvs) priekšsēdētāja. *A. Haidar* ir nevardarbīgas cīņas un miermīlīgas pretošanās piemērs, un tāpēc viņu pazīst arī kā „Rietumsahāras Gandiju”.

Aminetu Haidar ir vairākkārt cietusi no vajāšanas un represijām par savu apņemšanos aizstāvēt Rietumsahāras tautas cilvēktiesības. 1987. gadā viņa piedalījās miermīlīgā manifestācijā, kurā tika prasīts, lai Marokā tiktu organizēts referendums par Rietumsahāras pašnoteikšanos saskaņā ar vairākām Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām. Šī iemesla dēļ viņa tika ieslodzīta bez jebkādas tiesas un četrus gadus bija pazudusi Marokas slepenajos cietumos, kuros tika spīdzināta kopā ar desmitiem Rietumsahāras politeslodzīto.

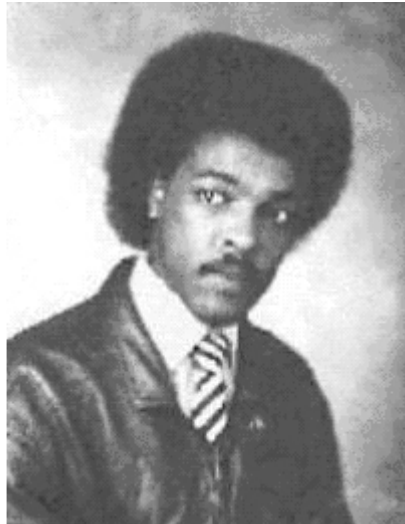
2005. gadā viņai Marokā tika piespriests 7 mēnešu cietumsods, šoreiz Ajunas, Marokas okupētas Rietumsahāras pilsētas, „Melnajā cietumā”. Eiropas Parlaments šī gada aprīlī pieņēma rezolūciju, prasot, lai Maroka nekavējoties atbrīvo viņu un pārējos 36 Rietumsahāras ieslodzītos, kas apcietināti politiskās pārliecības dēļ. Pēc soda izciešanas viņa tika atbrīvota.

2009. gada novembrī, atgriežoties no brauciena uz ASV, lai saņemtu Pilsoniskās drosmes balvu, Marokas iestādes viņu nelikumīgi izraidīja no Ajunas (Rietumsahāra) lidostas, konfiscējot pasi un piespiedu kārtā pārvedot uz Spāniju. *Aminetu Haidar* Lansarotes lidostā (Kanāriju salas) uzsāka 32 dienu ilgu badastreiku, pēc kura viņai izdevās atgriezties savās mājās okupētajās teritorijās.

Rietumsahāras aktīviste cita starpā ir saņēmusi *Juan María Brandés* cilvēktiesību balvu un „*Freedom Award*” (2006), Sudraba rozes balvu (2007), Roberta F. Kenedija cilvēktiesību un tiesiskuma balvu (2008), *Train* fonda pilsoniskās drosmes un cilvēktiesību balvu (2009) un starptautisko *Jovellanos* pretošanās un brīvības balvu (2010). „*Amnesty International*” ir izvirzījusi viņas kandidatūru *Ginetta Sagan* balvai, un viņa ir nominēta arī Nobela Miera prēmijai.

Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen, Lena Ek un vēl 37 personu izvirzītais kandidāts

Dawit Isaak

Dawit Isaak ir žurnālists, rakstnieks un dramaturgs. Viņš ir dzimis 1964. gada 27. oktobrī. Divdesmit deviņus gadus pēc viņa dzimšanas pēc ilgstoša un asiņaina kara par neatkarību viņa dzimtene tika pasludināta par Eritrejas Valsti. Kā kara bēglis viņš 1987. gadā ieradās Zviedrijā. Par Zviedrijas pilsoni viņš kļuva 1992. gadā.

Kad Eritreja ieguva neatkarību, *Dawit Isaak* atgriezās dzimtenē. Viņš apprecējās un kļuva par tēvu. Laika gaitā *Dawit Isaak* kļuva par valsts pirmā neatkarīgā laikraksta „*Setit*” līdzīpašnieku, kurā sākotnēji strādāja kā žurnālists. Tomēr izrādījās, ka valsts neatkarība ir nenoturīga. 1998. gadā negaidīti atkal uzliesmoja sadursme ar Etiopiju, kā rezultātā sākās postošs robežkonflikts. *Dawit Isaak* atgriezās Zviedrijā, lai parūpētos par ģimenes drošību. Viņa sieva un trīs bērni sekoja viņam 2000. gada aprīlī. Ģimene apmetās uz dzīvi Gēteborgā.

Pēc gada *Dawit Isaak* atkal devās uz Eritreju. Tā gada pavasarī Asmarā kūsāja politiskā darbība. Robežkonflikts bija izraisījis intensīvas politiskās debates. Piecpadsmit valdības locekļi cita starpā uzstāja, ka ir vajadzīgas demokrātiskas reformas un padziļināts, objektīvs to notikumu izvērtējums, kuru rezultātā sākās karš. Pēc tam maijā, kad piecpadsmit disidentu prasības tika ignorētas, viņi publiskoja savus kritiskos uzskatus atklātā vēstulē internetā. Vēstuli publicēja brīvā presē, papildinot to ar pētījumiem, komentāriem un intervijām ar dažiem no piecpadsmit minētajiem politiķiem. Dažās dienās tika arestēti vienpadsmit no piecpadsmit politiķiem, kā arī desmit vadošie brīvās preses žurnālisti. Viņu vidū bija arī *Dawit Isaak*, kas tika apcietināts agrā svētdienas rītā 2001. gada 23. septembrī.

Tomēr nevienam no šiem cilvēkiem netika izvirzītas oficiālas apsūdzības vai dota iespēja stāties taisnīgas tiesas priekšā. Žurnālisti un politiķi tika pasludināti par nodevējiem, turklāt

žurnālistus apsūdzēja finanšu palīdzības pieņemšanā no ārzemēm — saskaņā ar Eritrejas preses likumiem tas ir noziegums.

Kopš aresta *Dawit Isaak* tikpat kā nav redzēts. Zviedrijas tālaika goda konsule Asmarā *Lis Truelsen* 2001. gada novembrī uz īsi brīdi redzēja viņu ievietotu aiz restēm un paspēja pārmit dažus vārdus. *Dawit Isaak* 2002. gada aprīlī tika nogādāts slimnīcā, lai ārstētu spīdzināšanā gūtos ievainojumus — tā apgalvoja Amerikas preses organizācijas Žurnālistu aizsardzības komiteja (CPJ). Eritrejas sūtnis Stokholmā Zviedrijas Valsts radio 2004. gada vasarā pastāstīja, ka *Dawit Isaak* klājas labi. Taču līdz šim ne *Dawit Isaak* ģimenei, ne Zviedrijas iestādēm, ne starptautisko cilvēktiesību organizācijām nav dota atļauja viņu apciemot. Eritrejas iestādes apgalvo, ka *Dawit Isaak* ir tikai Eritrejas pilsonis, nevis Zviedrijas, un tāpēc šī lieta ir valsts iekšējā kompetencē.

Cietumsargs, kurš kādreiz strādāja bēdīgi slavenajā „*Eiraeiro*” iestādē, kur ir ieslodzīts *Dawit Isaak* un citi žurnālisti, un opozīcijas pārstāvji, 2010. gada pavasarī bēga no Eritrejas uz Etiopiju. Viņš pastāstīja, ka cietums atrodas tuksnesī (apmēram 100 kilometru attālumā no galvaspilsētas Asmeras), un tas lielā mērā darbojas neatkarīgi, lai vēl vairāk izolētu ieslodzītos no pārējās sabiedrības. Kameras ir trīs reiz četrus metrus lielas, un tajās ir tualete, duša un trīs segas. Ieslodzītajiem ēdienu pasniedz tikai vienu reizi dienā, un viņiem dod tikai sešas maizes šķēles un zupu (ar nepietiekamu uzturvielu daudzumu). Cietumsargiem ir aizliegts sazināties ar ieslodzītajiem. Lai sargiem nebūtu iespējas sazināties ar ieslodzītajiem, sargi vienmēr strādā grupās — pa trīs vai četriem sargiem kopā. Ieslodzītajiem visu laiku ir jānēsā roku dzelži, un šajā cietumā ļoti izplatīta ir psiholoģiskā spīdzināšana. Ieslodzītie netiek uzrunāti vārdā, un parasti viņus uzrunā pēc piešķirtā numura.

Kāds Eritrejas valdības pārstāvis 2010. gada vasarā kādam Zviedrijas laikrakstam sacīja, ka *Dawit Isaak* lieta nekad netiks izskatīta tiesā, jo šāda rīcība var apdraudēt Eritrejas Valsts drošību.

Eiropas Parlaments 2009. gada janvārī Āfrikas raga rezolūcijā B6/033 2009 pieprasīja nekavējoties atbrīvot *Dawit Isaak* un pārējos ieslodzītos žurnālistus. Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs *Hans-Gert Pöttering* 2009. gada 20. februārī nosūtīja vēstuli Eritrejas prezidentam, paužot lielas bažas par *Dawit Isaak* veselības stāvokļa pasliktināšanos un atkārtoti aicinot nekavējoties atbrīvot viņu un pārējos žurnālistus. Viņš arī aicināja Eritrejas iestādes atļaut, lai *Dawit Isaak* apcietinājumā apciemotu Eiropas Komisijas amatpersona un ārsts. 2009. gadā *Dawit Isaak* bija viens no trīs Eiropas Parlamenta Saharova balvas pēdējās kārtas kandidātiem. Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs *Jerzy Buzek* 2010. gada jūnijā nosūtīja Eritrejas prezidentam oficiālu vēstuli, lai vēlreiz apliecinātu Eiropas Parlamenta lielās bažas par *Dawit Isaak*.

Martin Schulz Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupas vārdā izvirzītā kandidāte

Birtukan Mideksa

Birtukan Mideksa ir Etiopijas politiķe un bijusī tiesnese. Viņa ir opozīcijas partijas „Vienotība demokrātiskam tiesiskumam” („*UDJ*”) vadītāja. Viņa ir dzimusi Adisabebā, Etiopijā. Pēc vidusskolas beigšanas viņa iestājās Adisabebas universitātē, kur viņa absolvēja Juridisko fakultāti un saņēma bakalaura grādu tiesību zinātnēs. Viņa ar jurisprudenci nodarbojās valsts tiesu varas 3. apgabalā.

Kad *Birtukan Mideksa* strādāja valsts tiesu iestādē, viņu iecēla par valsts pirmās instances tiesas 3. apgabala tiesas tiesnesi. Tajā laikā viņa vadīja vērienīgu lietu, kurā *Siye Abraha*, bijušais aizsardzības ministrs un *TPLF* augstākā līmeņa amatpersona, tika apsūdzēts korupcijā. Viņa apsūdzēto atbrīvoja pret galvojumu un bija pārsteigta, ka pēc dažām minūtēm valdības iestādes arestēja *Siye Abraha*, kad viņš devās prom no tiesas ģimenes locekļu un draugu pavadībā. Informācija liecina, ka pēc tam valdības drošības aģenti viņai izteica vairākus brīdinājumus un draudus.

Pēc tam *Birtukan Mideksa* nolēma iesaistīties politiskā partijā, lai īsā laikā valstī ieviestu izmaiņas, to skaitā tiesiskuma principu pārākumu, un to, lai pilnīgi tiktu ņemta vērā un īstenota konstitūcija, kas, kā izrādījās, nebija spēkā, kad viņa strādāja par tiesnesi. Viņa iesaistījās partijā „Etiopijas varavīksne: Demokrātijas un sociālā taisnīguma kustība” („*Rainbow Ethiopia: Movement for Democracy and Social Justice*”) un vēlāk „Vienotības un demokrātijas koalīcijā” („*CUD*”), kas tika izveidota, apvienojoties četrām partijām. 2005. gada vēlēšanās viņas pārstāvētā partija ieguva vienu trešdaļu balsu, un tika uzskatīts, ka šī partija būtu ieguvusi vairāk balsu, ja balsošana un balsu skaitīšana būtu precīza, un valdošā partija sāka apvienot opozīciju partiju vadītājus (to skaitā *Birtukan Mideksa*). *Birtukan Mideksa* gribēja gāzt konstitucionālo kārtību, un viņai tika piespriests mūža ieslodzījums. Viņa tika apzēlota 2007. gadā pēc ilgām sarunām un pēc tam, kad viņa un citi opozīcijas vadītāji ieslodzījumā bija pavadījuši 18 mēnešus. Vēlāk viņa nodibināja partiju „Apvienība par demokrātiju un taisnīgumu” („*UDJ*”), kuras pamatā bija tie paši principi, kas „*CUD*”. Partijai bija vajadzīgs jauns nosaukums, jo valdošās partijas vēlēšanu komisija piešķīra nosaukumu atsevišķajai grupai no „*CUD*” (tā dēvētā „*Kinjijit*”). *Birtukan Mideksa*

ievēlēja par „UDJ” partijas priekšsēdētāju, un šīs partijas mērķis bija mierīgā ceļā ieviest pārmaiņas Etiopijā.

Birtukan Mideksa 2008. gada 28. decembrī atkal tika arestēta, un viņai tika piespriests mūža ieslodzījums, kad tika atsaukts 2007. gadā pieņemtais lēmums par apžēlošanu. *Birtukan Mideksa* bija viena no vairāk nekā 100 cilvēkiem, kurus apcietināja pēc 2005. gada strīdīgajām vēlēšanām. Viņas atkārtotā aresta pamatā bija strīds par vēlēšanu nosacījumiem. Etiopijas valdība paziņoja, ka viņa tiktu atbrīvota, ja viņa atvainotos par saviem noziegumiem. Valdība lika *Birtukan Mideksa* atkārtoti arestēt par to, ka viņa publiski noliedza ziņojumus, kuros teikts, ka viņa atvainojas par savu rīcību vai lūdz apžēlošanu, un viņa paziņoja, ka izcietīs mūža ieslodzījumu. *Birtukan Mideksa* atklāti atzina, ka viņa turpinās „miermīlīgu cīņu par lielāku demokrātiju un cilvēktiesību un tiesiskuma principa ievērošanu” Etiopijā. Viņas problēmas sākās pēc sarunas ar ārvalstu žurnālistiem par to, kā tik atbrīvoti opozīcijas vadītāji. Viņa minēja sarunas starp opozīcijas partiju un valdību, izmantojot „augstākā līmeņa pārstāvjus”, kuru rezultātā viņi tika apžēloti. Valdība uzsvēra dokumentu, kuru parakstīja atbrīvotie ieslodzītie un kurā viņi „nožēlo” visas savas „pieļautās kļūdas”, un norādīja, ka atbrīvošana no ieslodzījuma ir standarta tiesu procedūra, nevis politiska vienošanās.

Merera Gudina, opozīcijas koalīcijas „Demokrātiskā dialoga forums” („*Forum for Democratic Dialogue*” („FDD” — „Medrek”)) vadītājs, vizītē Amerikas Savienotajās Valstīs 2009. gada novembrī klausītājiem sacīja, ka „*Birtukan Medeksa* būs Etiopijas *N. Mandela*”. Daudzi viņas atbalstītāji viņu dēvē par Etiopijas *Aung San Suu Kyi*, kas ir birmiešu politīeslodzītā.

Organizācija „*Amnesty International*” 2009. gada decembrī paziņoja, ka *Birtukan Medeksa* ieslodzījums ir „*nepamatots un politiski motivēts*”. Šī organizācija uzsāka starptautisku kampaņu, pieprasot viņas atbrīvošanu un apstrīdot Etiopijas valdības apgalvojumu, ka viņa tika apcietināta juridisku iemeslu dēļ¹. Etiopijas ministru prezidentam *Meles Zenawi* 2009. gada decembrī preses konferencē jautāja par viņas atbrīvošanu; viņš reti viņu sauc vārdā, bet viņš sacīja: „Nekad nevienam neizdosies vienoties par *Birtukan* atbrīvošanu. Nekad. Punkts. Jautājums ir izrunāts².”

¹ <http://www.ethiopianreview.com/content/11916>

² http://en.wikipedia.org/wiki/Birtukan_mideksa

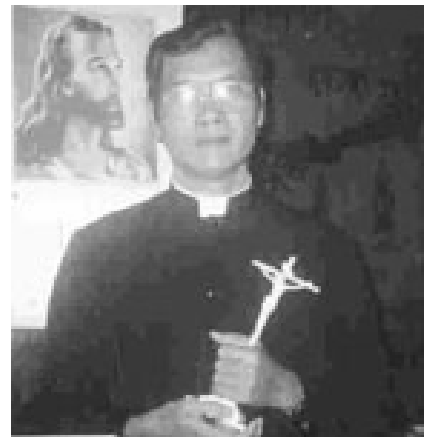
Eiropas Konservatīvo un reformistu grupas izvirzītais kandidāts

Tēvs *Thadeus Nguyen Van Ly*

Tēvs *Nguyên Van Ly* ir vjetnamiešu priesteris un vadošais cilvēktiesību aktīvists, kas izmanto tikai nevardarbīgus cīņas veidus, lai sasniegtu savu mērķi aizsargāt cilvēktiesības visā pasaulē. Viņa galvenie principi ir šādi:

- pārvietošanās un uzturēšanās, pulcēšanās, informācijas, domas un reliģijas brīvība;
- vienlīdzība un tiesiskums Vjetnamas iedzīvotājiem;
- patiesas demokrātijas ieviešana Vjetnamā.

Tēvs *Nguyên Van Ly* pirmo reizi tika arestēts 1977. gada septembrī par to, ka viņš izplatīja divus arhibīskapa *Nguyen Kim Dien* rakstus, kuros tika nosodīts tas, ka valdība apspiež reliģiskās minoritātes. Kopš tā laika priesteris kopā vairāk nekā 20 gadus ir pavadījis ieslodzījumā vai mājas arestā par cilvēka cieņas un demokrātijas aizstāvēšanu. Tēvs *Nguyen Van Ly* 2010. gada martā medicīniskās aprūpes nolūkos tika īslaicīgi atbrīvots no ieslodzījuma, un iestādes viņu stingri uzrauga; viņš tiek uzskatīts par apdraudējumu valsts drošībai, un viņu brīdināja, ka viņš tiks nekavējoties apcietināts gadījumā, ja viņš vērsīsies pie starptautiskās sabiedrības, lai tā iesaistītos un pievērstu uzmanību situācijai cilvēktiesību jomā Vjetnamā.

Tēvs *Nguyên Van Ly* savu darbu cilvēktiesību un cieņas aizstāvības jomā īsumā raksturo šādi: „Civilizēta sabiedrība nedrīkst pieļaut, ka kāda valdība neatkarīgi no tās ideoloģijas vai politiskajiem principiem pārkāpj vispārējās cilvēktiesības un izolē savu tautu aiz dzelzs priekškara, pamatojoties uz „neiejaukšanos” valsts iekšlietās.”

Eiropas Konservatīvo un reformistu grupas izvirzītais kandidāts

„OPEN DOORS”

„OPEN DOORS” ir kristīgā misija, kas nepieder nevienai konfesijai un kas atbalsta vajātus kristiešus, kuri pārstāv visvairāk vajāto reliģisko minoritāti. Visā pasaulē četri no pieciem cilvēkiem, kuri tiek vajāti savas reliģiskās pārliecības dēļ, ir kristieši. Daudzās pasaules valstīs ir konstatēti dažādi vajāšanas veidi, sākot ar atsevišķiem gadījumiem un beidzot ar strukturālu apspiešanu no iestāžu puses.

„OPEN DOORS” 1955. gadā dibināja Nīderlandes pilsoņe *Anne van der Bijl* pēc vajāto kristiešu apmeklējuma komunistiskajā Polijā. Sākumā „OPEN DOORS” tika izveidota kristiešiem komunistiskajā Centrāleiropā, Austrumeiropā un Ķīnā. 1970. gados misijas darbība tika izvērstā Tuvajos Austrumos un dažviet Āfrikā, un Dienvidaustrumu Āzijā. Pašlaik šī organizācija dažādās jomās darbojas vairāk nekā 45 valstīs. Darbības jomu skaitā ietilpst:

- lobisms Rietumu valstīs un tajās valstīs, kurās darbojas režīms, kas ierobežo reliģijas un ticības brīvību;
- juridiskās palīdzības un atbalsta sniegšana ieslodzītajiem un viņu ģimenes locekļiem;
- kristiešu bēgļu, atraitņu un bāreņu atbalsta centru, samierināšanas garīdzniecības un Bībeles skolu sponsorēšana;
- Bībeles un citas kristīgās literatūras nodrošināšana.

Organizācija „OPEN DOORS” reizi gadā izdot sarakstu „*World Watch List*”, kurā pasaules valstis ir ierindotas pēc tā, cik lielā mērā tiek vajāti tie kristieši, kuri aktīvi nododas savai ticībai.

Organizācija „OPEN DOORS” nesēn uzsāka vērienīgus atbalsta pasākumus, lai palīdzētu tiem Pakistānas plūdu upuriem, kas pieder reliģiskajām minoritātēm, kuras Pakistānas oficiālie katastrofas seku likvidēšanas dienesti diskriminē.

Papildu informācija:

<http://sb.od.org/> („OPEN DOORS” starptautiskā tīmekļa vietne);

<http://www.opendoorsuk.org/> („OPEN DOORS” Apvienotajā Karalistē);

<http://www.opendoorsuk.org/> („OPEN DOORS” Nīderlandē).